

LO TEATRO CATALÀ

ANUNCIS
Y RECLAMS
à preus
CONVENCIONALS

PERIODICH SETMANAL INDEPENDENT

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS,

Destinat principalment á fomentar lo progrés é interessos del Teatro de Catalunya

Director: D. Joan Brú Sanelement

REDACCIÓ
Y ADMINISTRACIÓ
carrer Aribau
93, 3.er, 1.^a

PREUS PER SUSCRIPCIÓ

En Barcelona. . . 4.⁰⁰ pesseta trimestre.
Fora. . . . . 4.⁵⁰ » »

ULTRAMAR

{ Semestre. . . 7 pessetas
{ En any. . . 12 »

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent. . . 10 céntims
Id. -atrasat. . . 15 »

NOSTRE GRABAT

Com haurán observat nostres lectors, nos ocupem bastant extensament de qüestions musicals, per que son molts los aficionats á música suscrits á la publicació que venim sostenint.

Per aquet motiu vam decidirnos á donar grabats representant artistes lirichs, que alternan ab actors, poetes y músichs catalans, y aprofitem la temporada que no están oberts los locals ahont se cultiva lo teatro regional, pera dedicarnos á satisfer semblant desitj que tant ben vist es per lo públich que 'ns favoreix.

Entre 'ls retratos qu' hem tingut ocasió de presentar, hi falta 'l de una artista

Maria Leopolda Paolichi

que vá realisar molt en Barcelona la ópera popular: es la senyora Maria Leopolda Paolichi, que es sens dupte una de las mellors, per no dir la mellor contralt á qui hem sentit en nostra escena lirica lo patje Urbano de *Gli Ugonotti*.

Nostra galeria de cantantas d' ópera no estaria bé si hi faltés la Sra. Paolichi que tant merescuts aplausos y tant grans simpatias se 'n va portar de Barcelona.

Cumplint, donechs, un deber agradable, la posem en aquet número antes de acabar la presentació d' artistes lirichs y de destinar las primeras planas del setmanari á actors y altrás eminencias catalanas que posarem mes endavant.

P: de R,

Aquesta Administració demana á las personas que no fan colecció de LO TEATRO CATALA y tingan lo número 2 del periódich, que fassen lo favor de retornarlo si volen, entregantlo en lo kiosko El Sol (Rambla del Centro), que se 'ls pagarà á 25 céntims lo número.

No hi fá rés que no hi hagi 'l folletí.

Notas catalanistas.

Com si fossin espurnas ó sutil fumera d' un foch amagat, surt de tant en tant á la llum del sol algun débil respir del succés de que parlàbam l' altre dia en nostras darreras Notas.

Per primera vegada ha sonat un nom en la inauguració del Centre Català Vilafranquí: per primera vegada s' ha parlat en públich de la Unió Catalanista.

Hem procurat averiguar quina cosa era aquesta, puig que la idea nos es simpática, y no han sabut pas donarnos de la existencia de tal entitat cap noció exacta. Unicament tenim, respecte de dita Unió, recullidas algunas vaguetats.

Una cosa sabem de fixo y aquesta es la de que la Unió Catalanista no es cap nova Associació. ¿Cóm pot lligarse aquest fet, ab lo de haver enviat á Vilafranca un parlador? No ho sabem ni volem saberho. Pera nostre objecte, nos basta dir que existeix la anomalia apuntada.

Las vaguetats ab visos de certesa que sobre la Unió tenim, anem á dir las; y aixis lograrem posar al aguáyt als catalanistas que no siguin partidaris de procediments misteriosos é infantils en conseqüencia.

Los perturbadors del catalanisme, los que deturaren sa marxa magestuosa y activa pera poguer satisfer son envejós orgull, los que marcaren ab sa actitud poch meditada y menos patriótica la divisió existent, son los que avuy cridan, se bellugan y organisan una cosa que 'n diuhen Assamblea, quina primera de sas reunions anyals volen celebrar en Manresa pera tractar d' acordar los camins de procediment que déu empéndrer lo regionalisme català pera arribar á la meta dels seus ideals. Y aquesta Assamblea que, segons diuhen, se reunirá anyalment en diferents llochs de Catalunya, ha estat dos vegadas aplassada, haventla ara emplassat pera Septiembre ó fins un'altra fetxa si es convenient, puig la formalitat may ne val de menos quant se tracta de salvar los alts interessos de la patria. Heus aquí lo qu' es la Unió Catalanista.

¿Cóm s' han nombrat los delegats que diuhen la forman? La fórmula es secreta y pera aquest motiu la ignorem; pero si sabem que la futura Assamblea, si be té de reunirse encara, ja té, no obstant, nombrada mesa ab son President y Secretaris respectius y fins ministre que, a representi allí hont convinga. Lo petit comité que després de matar la importancia dels Jochs Florals ha fet malbé tot quant ha tocat respecte á regionalisme, ha nombrat la mesa del Congrés en qüestió y 's mou pera que d' ell surti l' aludit grupet erigit en Directori català, á fi de solidar la forsa de que 's creuhen disposar.

Ells donan patents de catalanisme á corporacions y á personas.

Impotents pera crear, volen ensenyorirse ab

treballs fets d' altres, y á fi de donarse visos de aptitut, assentan d' un modo que fa pena ohir, que lo programa avuy acceptat per tots los catalanistas no es fet de ningú; aixó es, ha nascut per generació espontánea. Si la autonomia de Catalunya hagués hagut de ser teorizada per ells, ben segur fóra que hauria hagut de néixer de generació espontánea, com los bolets al bosch. Com ben segur es que si hem d' esperar d' ells las vias de procediment, s' encallará 'l carro en los estrechs camins en que l' abocarà sa má atolondrada é inexperta.

La Unió Catalanista ja vindrá duda per necessitats apremiants; vindrá lo dia en que coneguim los catalanistas l' error comés al donar alas á la divisió que 'ns paralisa las accions.

Nostre amich, company de causa, don Bernat Torroja, de Reus, ho ha conegut ja; pero no té encara prou valor pera rómprer de veras ab los autors de la discordia. ¿Ho anirán coneixent las demás personalitats caracterizadas de nostre camp, y las corporacions catalanistas? Contem que sí, y es més; si fossim aficionats á fer profecias, diriam alguna cosa que probaria nostra confiansa.

J. Brú.

Solució que s' imposa

Bastant hem dit no fa molt temps respecte á la qüestió del Liceo, y avuy tenim encara de tornar á tractarla.

Desde nostre últim article han vingut los fets á abonar nostres arguments y creyem del cas dir alguna cosa pera que 'ls propietaris se treguin la vena que sembla 'ls priva de véurer lo que 'ls convé si volen evitar que 'l primer teatro de la segona capital d' Espanya, quedi convertit en un local que, per no donar cap resultat, degui compararse ab los últims teatros de poblacions secundarias que sols están oberts durant curtas temporadas.

Es precis que 's desenganyin: lo negoci del Liceo cada dia 's fa mes difícil, y com los verdaders empressaris no tenen llana al ciatell, s' apartarán d' acudir á pretendre la empresa, porque no hi veuhen manera de surtirne ayrosos en bé del art y en profit de la butxaca.

¿Que ha fet la empresa artística en la temporada de primavera? Sacrificarse y treballar mes que may pera cobrar menos que sempre.

Desde 'l 4 de Abril al 18 de Maig, ó siga en 45 días, las masses que constituïan la empresa van cobrar en concepte de sous poch mes de la meytat de lo que haurian percebut de qualsevol empressari.

Mes clar: van deixar de cobrar tres setmanas en un periodo de un mes y mitj, y ab tan gran sacrifici encara no van pogué atendre tots los compromisos, sent necessari que la Junta de propietaris pagués prop de 2,000 pesetas á mes de la subvenció que va donar, y havent hagut de fer rebaixas y concessions varios artistas pera que no hi hagués una pérdua

PELUQUERÍA ARTÍSTICA

Saló per' afeitar, tallar y rissar lo cabell.

DE

LLUIS ANGLADA

GRAN ASSORTIT DE PERRUÇAS

y tota classe de postissos per' artistas de teatro

Boters, 8, entressuelo

ARXIU LIRICH-DRAMÀTICH

DE

BONNIN GERMANS

COPISTERÍA DE VERS Y MÚSICA

Se serveix per tot Espanya á preus baratos

Carrer del Vidre, 2, quart, Barcelona.

Despatx cada dia, fins á las 10 del vespre.

de uns 5.000 duros que, tal com va anar la empresa, hauria sigut lo resultat, segons confessió de la Gerencia en lo penúltim parrafó de la Memoria que precedeix al estat de comptes que va presentar a últims de Maig prop passat.

Del propi estat de comptes se despren que en 28 días de funció van ingressar per tots conceptes pesetas 139135'34; això es, mil duros per cada día de funció: del mateix estat de comptes se deduïeix que las óperas llamativas ó de fort atractiu representadas á la tarde mataban lo producto de las funciones del vespre del mateix día; lo dit estat de comptes patentisa, per consegüent, que no donant óperas de tarde s' haurian economisat unas 14.000 pesetas de un tenor y algunas otras pagas que, sumadas ab lo que van pujar 'ls gastos de fulla en las sis tardes, arribarian á una cantitat molt respectable y, sobre tot, molt superior á la de pesetas 9492'50 que 's varen recaudar entre totas sis festas á la tarde, causant, per lo tant, tals funcions liricas una verdadera pérdida material de importancia y una disminució que no 's pot apreciar—pero bastant important també—en las funciones correspondents als vespres de aquellas festas.

Qui vulga comprobar aixó, busqui l' estat de entradas, y veurá que quant lo producto va ser gros á la tarde va ser petit al vespre y que quant era regular al vespre era petit en la tarde del mateix día.

Nosaltres així ho prevéyam y no 'ns ha sorpres: ja en un dels articles publicats en LO TEATRO CATALÀ déyam que 'l Liceo no pot sostenir un presupuesto que passi molt de mil duros per cada día de funció lirica y que tot lo que 'l gasto excedeixi d' aixó es déficit pe 'l negoci.

Y aquí está la verdadera dificultad, porque encara que es possible reduhi 'l gasto total á aquesta xifra, no es probable que se recaudi cantitat gaire major, ni ajudant la sort al empresari; y per consegüent, las ganancias son problemáticas y l' empresari capitalista que sábiga contar, si no está cego ó disposat á pérdrer—y aixó no es de presumir—dirá: no'm convé, y desistirá del negoci.

Ara mateix ha succehit: la Junta va obrir concurs; va presentarse empresa que va aportar las 3.000 pesetas indispensables pera presentá 'l plech; li va ser aceptada la proposició adjudicantseli 'l teatro; pero á l' hora de firmar no s' ha portat á efecte la cosa per no haverse aprontat las 17.000 pesetas que faltaban fins á constituhir 'l depósit de 4.000 duros que vol la Junta.

Tenim, donchs, que no hi ha empresa.

Ja 'n surtirá un'altra. Si, es molt probable; pero será d' empresari desconegut ó d' home de pocs diners ó desconexedor de las dificultats que porta una empresa de tanta importancia.

¿No valdria mes, donchs, que la propietat, disposta com está ja á donar per subvenció 32.000 duros y 6.000 per milloras, destinés aquestas sumas á la explotació directa de la empresa, lo que en un cas desgraciad podria fer que 'ls costés una pérdida de vuit, deu ó dotze mil duros á més de las referidas cantitats; pérdida que seria una cosa insignificant per cada accionista, mentres que, si la empresa es concessionaria, han de sufragarla 'ls pocs socis que la forman, ó tal vegada una persona sola?

Y per altra part, si per qualsevol circunstancia favorable, la temporada anés bé (que també podria ésser), ¿no seria fácil allavors que part d' aquells vuyt ó deu ó dotze mil duros, si hi hagues bonas entradas, poguessin rebaixar los 32000 duros que ja ara volen donar de subvenció?

Estiguin persuadits los senyors propietaris, que en lo Liceo hi hauria menos gastos de 'ls que hi ha ara, si la Junta estés al frente de la empresa; porque aixó inspiraria gran confiança, molts cantants bons demanarian menos qu' ara demanan porque ja preuenhen que no cobrarán potsé l' última quinzena, y las masses treballarian ab mes zel, seguras com estarían de la paga al fi de la setmana.

Y ab cantants y corporacions aixís disposadas, y ab una direcció inteligente, y ab bona administració (qu' aixó es lo que convé també en gran manera per lo que es precis confiarla á persona apta), no es duptós que nostre primer teatro aniria mes bé que que fins ara; que d' ell ne viurían ab desahogo moltes familias; que 'ls propietaris no 'n surtirían perjudicats ó en últim cas ne foren molt poch particularment; que en cambi tindrian mellors funcions, y que 'l Liceo respondria perfectament al fi á que déu aspirar, á ser lo verdader temple del Art.

Aquesta solució, donchs, s' imposa y convé que 'ls propietaris la estudiïn, porque tart ó dejorn triunfará.

Lo temps nos ho dirá.—J. P.

A una noya carbonera.

SONET.

Allunya de ton cor tota tristura
al recordar que fás de carbonera,
puig la pòls del carbó en rés altera
las gracias sens igual de ta hermosura.

Lo anar enmascarada, més blancura
dóna encara á tas dents y en rés altera
la vivor de tos ulls, fent de manera
que brillin molt més vius, per ta ventura.

No 't donga, donchs, pesar, tota vegada
que cap de tos encants lo carbó 'l roba,
per més que ta blancor quedí ofuscada.

Y fins ni esent aixís, que vals tinch proba
al contemplar ta cara enmascarada,
puig sé que entre 'l carbó 'l diamant se troba.

JULIÀ CARCASSÓ.

REVISTA D' ESPECTACLES

NOVETATS.—LOS ESTACIONARIOS.

No hi ha dupte que Sardou es un mestre en l' art de escriure comedias. Desde *Les pattes de mouche*, que fou lo seu primer triúf, fins á *Thermidor* que tanta polvoreda va armar la temporada passada, moltes son las obras verdaderament notables que ha donat á la escena. Podrá haverhi en

GRAN DEPÓSIT DE PIANOS
F. HENRIQUEZ Y COMPANYIA

Balmes, 31.—Barcelona

VENDAS Y CAMBIS DE PIANOS Y ARMONIUMS AL CONTAT Y Á PLASSOS

En aquesta casa 's venen mellors pianos y ab major baratura que en cap altre magatzem de Barcelona.

ANUNCIS DE FIL Y COTÓ

Nou sistema de propaganda

que, qui 'l prova, no 'l deixa més

Bó per empresas de teatro

Per informes, preus y detalls, Aribau 93, 3.ª 1.ª

las produccions de Sardou cert artifici de confecció pera produhir situacions que arrenquin aplausos del públich; pero es innegable que, aixó no obstant, s' hi veu en totes ellas, en las més fluixas y tot, la mà del mestre que domina la escena y sab arrencar grans efectes.

Aixó es lo que passa en la seva comedia *Los estacionarios*, que D. Lluís Valdés ha arreglat á la escena castellana. No es una obra que emocioní ni fassi sentir; pero està notablement desenvolupada; los personatjes resultan ben apuntats y s' mouhen ab desembrás y té escenas interessants, encara que no arribin á commoure del tot.

Com lo títol ja indica, los estacionaris son una familia que tenen horror á tota innovació y que s' esgarrihan tant sols al sentir parlar de progrés; pero que al últim no tenen mes remey que sométers á ell per culpa de una neboda seva que s' enamora de un jove ingenier que roda pe'ls voltants de la antigua y solitaria casa ahont los estacionaris habitan pera sustréurers á tota lley de progrés, quin ingenier està fent lo trassat de un ferro-carril que ha de atravessar pe'l mitj de aquesta casa: lo progrés soterrant la tradició.

Ab un argument semblant, se compendrà que en la comedia de Sardou hi hagi escenas interessants, abundanthi conceptes d' aquells que deixan senyal per la intenció que enclouhen.

En quant al arreglo, fet á conciencia per lo senyor Valdés, està ben adaptat á la escena castellana, y en quant á la execució, s' hi distingeixen notablement las senyoras Guerra y Ruiz y los senyors Mario, Ortega (pare y fill) y Rossell.—M.

CALVO VICO.—Lo benefici del primer actor cómich Sr. Llorens, va dur lo darrer dissapte molta y escullida concurrencia al teatro de la Gran-via. Va posarse en escena la graciosa juguina *Les eleccions d' un poblet* que divertí molt al públich. S' estrená la pessa cómica *Lo femater de la casa*, finalisant ab lo estreno de la sarsueleta *¡Als lladres!* La ovació tributaba al Sr. Llorens fou merescuda, per l' ajust ab que interpreta los tipos qu' ell personifica.

Continúa aquesta companyia valenciana estrenant cada día novas obretas, d' entre las quals van bé y entretenen discretament al públich la gran majoria d' ellas, tal com *La escaleta del dimoni* y *Lo femater* que son las darrerament estrenadas.—En quant á *La fantasma*, trobem que no va satisfer prou als espectadors per ser sobrat innocent son argument, per mes que la representació fou esmerada.

En cambi, ha obtingut molt éxit la representació de la bonica sarsuela *Los zangolotinos* per la senyora Verdecho y l' senyor Rius, com també la producció en tres actes *Pobres y richs*, en que hi pren part tota la companyia baix la direcció del senyor Llorens.—B.

CIRCO EQUESTRE.—En vritat que la empresa va estar en lo just al anunciarnos com á notabilitat al príncep clown rus, Douroff, que debutá la setmana passada.

Es lo mellor que s' ha vist en sa classe y es propi dir que porta una arca de Noé.

A mes de demostrar la seva importancia com á saltador, bailari y en tot género de treballs de Cir-

co, presenta, hábilment ensinestrats, grossos, gats, ratas, porchs, un gall, una cabra, etc., etc., ab los que hi fa cosas notables que sorprenen al espectador.

L' éxit ha sigut de lo mes gran qu' hem vist en lo Circo Equestre.

No tingué aquesta fortuna la tan esperada pantomina acuática. No anirem á detallar los motius del poch éxit del primer dia, pues sigueren molts y especialment perque 'l públich esperaba que n' haurian sapigut tréurer mes partit, com s' ha demostrat en las representacions successivas, en que l' espectacle ha anat millorant un bon xich y es segur anirà continuant aixís fins á obtenir l' éxit desitjat.

Los plens son bastants, podent dir que 'l Circo Equestre, se troba en l' actualitat com en sas millors temporadas, per lo qual no es aventurat assegurar que el Sr. Alegria déu tenir molt lo que diu son apellido.—X. P.

ASSOCIACIÓ MUSICAL.—Lo diumenge assistirem al concert que doná aqueixa associació en lo Palau de Ciencias. Lo programa fou molt escullit, figuranthi composicions de Gluk, Berlioz, Weber, Chopin, Gottschalk, Massenet, Tschakowsky, Blumental, Godefroid, Mendelssohn y Lamotte, aventatxat deixeble del mestre Balart.

Las pessas de conjunt sigueren dirigidas per los mestres García Robles y Rodriguez de Alcántara.

La Srta. Vidal executá al piano composicions de Weber, Chouin y Gottschalk, sent molt aplaudida en lo *tremolo* del últim de dits autors.

La distingida concertista de arpa Sre. Toutain, demostrá sas envejables qualitats y son rarissim domini, fascinant al auditori ab sa brillant execució; sent objecte de una verdadera ovació després d'executar lo *capritzo* de Blumental y lo rondó *La dansedes Silphes*, de Godefroid, executant fora de programa una bonica composició creyem de Anselman.

Se feren repetir *Iphigénie en Aulide*, de Gluch (per orquesta), *L'enfance du Christ*, de Berlioz, célebre trio de flautas y arpa magistralment executat per la Srta. Toutain, Berenguer y altra qual nom no recordem; *Marcha miniatura*, de Tscháikowsky; guanyant molts y justos aplausos lo *Minuetto* del jove compositor Sr. Lamotte, per sa hermosa y ben desenvolupada estructura.

En *Sous les tilleuls* (*scenes Alsaciennes*) de Massenet, los professors de clarinet y violoncello senyors Salvatori y Ortiz, estigueren inimitables.

Per ser ja massa tart y per la calor que s' feya sentir en lo local, no fóren repetits y si extraordinariament aplaudits lo *nocturno* y *allegro* de la gran obra de Mendelssohn *Songe d' une nuit d' été*, executats per primera vegada; lo *nocturno* principalment entussiasmá al públich per la inmillorable execució que tingué. Pocas vegadas s' ha sentit en concerts de pago una obra tan ben interpretada com lo dit *nocturno* ho sigué per la orquesta de la associació.

La concurrencia signé molta y escullida, demostrant ab aixó que en Barcelona los bons aficionats á sentir música son molts, puig la calor de diumenge era prou per allunyar al millor aficionat.

TORRENT.

Carme, 33	Máquinas de cusir, máquinas de fer mitja	SANTASUSANA	PREUS SENS COMPETENCIA	Aparatos para pendre dutxas.	Carme, 33
	Taller pera adobar tota classe de máquinas — Se ven á plassos y al comptat				
	Carrer del Carme, 33.—BARCELONA				

BELLAS ARTS

SALÓ PARES.—Lo pintor valencià Sr. Agrasot es artista que gosa molt justament de fama, no sols en Valencia, sino que també en lo resto de Espanya y en las colonias artísticas de Roma y París.

Perteneix a la escola fortunyaniana y en sos quadros s'hi troba tot ben detallat y estudiat ab aquella pulcritud del que fa de son art un culte.

Dos son las obras de dit autor exposadas en lo saló del carrer de'n Petritxol. Una d'ellas es la lectura d'una carta per dos noyas que cusan a la màquina, y l'altra es un quadret de gènero que representa la sortida de missa, digne de alabansa per son color, llum, dibuix y agrupació. Si algun defecte se l'hi pot trobar, es lo d'ésser tot ell massa bonich.

* *

Segueixen los artistas a qui 'l Ajuntament ha comprat obras en la Exposició de pinturas, sense saber si son dels afavorits ó dels retrassats, y lo mes curios es que no saben los primers quant las cobrarán. Lo lògich y natural, aquí y en tot lo món, es que 'l que vén sapiga quant cobrarà lo venut; però ara aquí en aquest assumpte resulta lo contrari: y paciència, porque fins a cert punt los artistas en general se'n tenen la culpa de lo que 'ls passa. Hi há un refran castellá que diu:—a comprar y a vender en casa,—y si nostres pintors y escultors no haguessin anat tan adelarats pera que la Corporació municipal comprés sas respectivas obras, ni haguessin posat preus exajerats pera tenirlos que rebaixar despres a una quarta part, lo qual sobre ésser una proba de poca rectitut y serietat, ha donat molta feyna; en una paraula, si se haguessin posat en condicions fermes y dignas, allavoras haurian pogut exigir una conducta mes corrent per part dels que d'aixó han cuidat. De tots modos, una cosa no escusa l'altra y es menester que qui puga resolgui aixó com més prompte millor.—U. D. O.

Mr. Gigout (*)

(Acabament)

En lo primer concert ampliá 'l tema que, a no equivocarnos, era la cansó de la Tintayna de *La Brega*, de Clavé, adornantla ab todas las galas de una imaginació florida, ab tots los innombrables recursos que presta lo contrapunt—ciencia que Mr. Gigout coneix a la perfecció—;pero que no'n tregué 'l partit, ó mes ben dit, no'ns produhí l'efecte que 'ns haguera produhit a no sapiguera de memoria y haverla saborejada a dotzenas de vegada ab lo ropatje tipich, caracteristich, peculiar de nostras cansons catalanas. Necessitan aquestas per tractarlas com ellas requereixen, un estudi minuciós, particular de sas modulacions estranyas, de sas cadencias originals, de sos cambis de compás, de sa pura forma melódica, etc., etc.; estudi que estem

(*) Vegis lo número anterior.

segurs no ha fet de nostres cants populars Mr. Gigout, y per lo tant, no podiam exigirli que 'ns los demostrés en lo desarrollo d'una melodia a primera vista. Pero, en cambi, nos demostrá ésser improvisador consumat y molt coneixedor del contrapunt, al desarrollá en lo segon concert la melodia que un company seu li doná; melodia que per la seva factura, per son esperit y per sa forma sobria y gallarda, calificarem de cant popular de Fransa. Aquí si que Mr. Gigout llensá 'l resto de tot lo que ell val, pot y sab. Modulacions enquadras als principis científichs, y, per lo tant, d'un efecte encisador, sorprendent; dissenys de elegancia suma matizaban aquellas notas virils, enérgicas, que formaban l'esqueleto de sa obra melódica; imitacions armónicas, moliments contraris, apoyaturas, cadencias pleyals a dojo llensá lo celebrat organista de París en lo desarrollo de aquella melodia que tan ajustada li venia a sos coneixements y sa manera de ésser dintre l'art musical. Per aixó obtingué una verdadera, legítima y merescuda ovació, al final de son brillant treball, per part de tots los organistas que en gran número omplian la sala. Jo, humil y pobre aficionat a l'orga, li dono la enhorabona desde las planas d'aquest popular setmanari com la va rébre ell verbalment del que firma en lo Palau de Bellas Arts.

Y, sens volguer, se m'ha escapat de las puntas de la pluma la paraula organistas que ab entusiasm aplaudian a Mr. Gigout, fentme aquesta paraula formular la següent pregunta: ¿perqué als concerts de Mr. Gigout no hi assistiren los més coneguts organistas de nostra ciutat? ¿Acás porque no hi hagueren après rés per créurers que cada un d'ells val més qu' en Gigout? Y dispensin aquesta petita digressió mos estimats lectors, en gracia de deixar sentat d'una manera clara y terminant que a un concert d'orga donat per un organista de primera no hi assistiren ni 'l mestre Candí, ni 'l mestre Marraco, ni 'l mestre Pardás, ni alguns altres que passen per organistas quant tot lo mes son tocadors d'orga. Entre aquestos no hi van los tres citats. Pero, en cambi, allí hi vejérem entusiastas aficionados del orga, com son lo crítich de «La Renaixensa» Melcior Rodríguez, en Modest Vidal que sembla que per un may més vulgui agafar la pluma per ocuparse de música, cosa que tant bé ho feya; l'Artigas, exorganista del Pi; en Lambert y altres y altres que fóra molt llarch citarlos.

Rébi, donchs, Mr. Eugéni Gigout, en nom de tots los aficionats a l'orga, la mes coral enhorabona que li envia aquest son admirador

ARMANDO DE LA FLORIDA.

SECCIÓ DEL PIROTÉCNICH

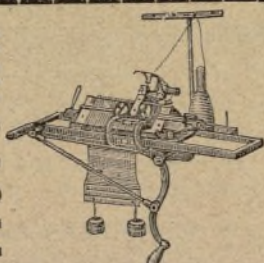
Cosas difícils de fer

Per una planxadora: planxá ab planxas d'un gimnás.

Per un mestre d'aixa: arreglá 'l casco de un caball.

Per un que está en lo llit: taparse ab la conxa del apuntador d'un teatro.

VICTORIA

¡VICTORIA!

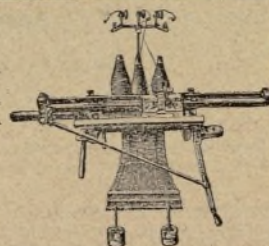
Es la máquina mes perfeccionada y la que proporciona la millor manera de guanyarse la vida a casa.

S'hi fan mitjas, calcetins, camisetes, y demás géneros de punt. Preus reduhits y ensenyansa gratis.

Pera tota classe de datos, dirijirse al operari constructor

N. AGUSTI MANYOSA

Archs de Junqueras, 4. 1.ª

CONCORDIA

Per un pintor: pintar sobre un cavall del Círculo equestre.

Per un músich: tocar ab la trompa d' un elefant.

Per un paleta: treballar ab la paleta d' un pintor.

Per un militar: demostrà 'l grau en lo mànega ab estrelles del firmament.

Per un aucell: tenir alas de plomas d' acer.

Ego-Ego.

Cosas difícils de dir.

Per un castellà:

Setse jutjes menjant fetge d' un penjat.

Per un català:

El arzobispe de Constantinopla se quiere desarzobisconstantinapolizar. El desarzobisconstantinapolizador que lo desarzobisconstantinapolizare, buen desarzobisconstantinapolizador será.

En lo teatro Gayerre ha de comensar una temporada d' ópera. ¡Pero quina ópera!

Los la recomano. No hi faltin pas y sabrán si será bona ó dolenta.

Ja no vull fer vaticinis.

Si 's tractés de quèts y piulas, ja hi ficaria la cullera.

Ara dich: veurem.

De tots modos, hi ha una cosa que 'm predisposa.

La empresa promet molt, y encara que 'l promèter no fa pobre, temo que pot fer fallir esperansas.

Trafalgar no 's mourà ja del Tívoli. Deyan que en Romea 'l posaria en Novetats; pero ara resulta que en Julià Romea va a Eldorado. ¿Qui ho entén aixó? ¡Misteri, misteri y... misteri!

Los faig a saber qu' ab las festas majors faig molts castells de fochs.

Per aixó escrich menos. Mes m' estimo fer castells de fochs, que fer castells enlayre, com es algun cop lo que s' escriu. Dispensin; ¿eh?

Lo POLVORISTA.

Notas musicals.

La ópera en prosa.—Lo centenari de Meyerbeer.

Lo dia avants d' estrenarse a París *Le Rève*, de Bruneau, drama líric cantat per primera vegada en la Operà-Cómica lo 18 del mes passat, y qual llibret arreglà Louis Gallet de la celebrada novela de Zola, un dels col·laboradors del «Le Figaro» féu una curiosa revelació: l' intent format per lo mestre de Médan d' escriurer llibres d' ópera en prosa.

No deixa de tenir una gran importancia, tractantse de la personalitat literaria de Zola, la tal revelació; puig que si 's determinés portar a cap lo designat propòsit, ¡quants imitadors no sortirian de entre la munió fervosa de sos deixebles!

Dada aquesta oportunitat, un altre col·laborador del aludit diari, M. Baron, cregué apropiat consul-

tar sobre la qüestió als a qui més directament pot interessar: als compositors.

Encara que las opinions y parers de tots en general no 's diferencian gayre, donchs la major part están conformes en créuer que la prosa ben escrita podrà donar igual y hasta en alguns cassos mellor resultat que 'l vers, anem a véuer. no obstant, las dels mestres més coneguts y aquellas que creyem més acertadas.

Gounod, que actualment se trova malalt y per lo tant impossibilitat de rébrer a M. Baron, ha contestat per mediació de son secretari, dihent que sempre ha cregut que la prosa pot ser posada en música en lo teatro, ja qu' ell mateix ha fet una ópera d' una comedia de Molière, *Georges Dandin*; pero entenentse que no tota la prosa es apta pera ser cantada y que pera fer ús d' ella es de tot punt indispensable un estudi especial.

Ambros Thomas es un dels més refractaris a la nova idea. Creu que la tal substitució no pot admetrers; que la poesia déu ser sempre preferida, menos encara a causa del ritme que en rahó de sa forma, de la simetria que representa, de la cessura, de sa cadencia, de sa música pròpia que generalment guia é inspira al compositor. Creyent que aquestas ventatjas son nul·les en la prosa, acaba per resumir que la redacció en prosa del llibret la creu inútil y perillosa al mateix temps, sent ell partidari de la conservació de la poesia, qual forma s' adapta essencialment a las concepcions musicals.

Massenet, un dels més lliberals que en qüestió d' art sols escolta 'l bon sentit, creu que poden esperar-se grans beneficis de la prosa en lo drama líric, sempre que sigui tractada ab gran mirament; debent ser excluidas totas aquellas paraulas vulgars ó difícils de pronunciar: mellor dit, sempre que s' encomani a hòmens de talent y de bon gust, a veritables escriptors.

Reyer, l' aplaudit autor de *Sigurd* y *Salammbô*, resum la qüestió en pocas paraulas, declarant que la declamació lírica tal com se compren avuy dia, pot acomodar-se tant bé a la prosa com al vers.

L' original Saint Saëns confessa que, no havent vist may representar óperas en prosa, s' absté de donar son parer.

Es de molt bon sentit la apreciació de M. Salvayre. Per son gust personal prefereix en los llibrets d' ópera la poesia a la prosa, per ser més lírica y més elegant, com també més susceptible d' ajudar al músich a trovar los ritmes. Mes, no obstant, creu realisable escriurer óperas en prosa, sobre tot si es d' un estil elevat, ja que la música religiosa, per exemple, enclou obras tant grans haventse servit de la prosa.

Per fi, l' inspirat autor de *Patrie*, M. Paladilhe, formula per sa part com una reforma molt útil que 's deixi d' usar la poesia en los passatjes purament explicatius, als quals allargan excesivament los versos lligant al músich, y estima que l' empleo mixte de la prosa y del vers, com en certas obras de Shakespeare, portaria, sens dupte, algunas melloras al llibret d' ópera.

La premsa francesa vé donant compte dels projectes que pera celebrar lo centenari de Meyerbeer disposan los directors dels primers teatros.

CÁPSULAS MORRUOL TÓNICH RECONSTITUYENTS

DEL DOCTOR PARELLADA

compostas de Morruho (principi actiu del oli de fetge de bacallà)

PEPTONAT DE FERRO É HIPOFÓSPITOS DE CALS Y SOSA

La gran popularitat que en poch temps han lograt las Cápsulas del Dr. Parellada y l' ús constant que 'n fan los metjes, son lo millor testimoni d' aquest remey eficaç y conegut ja en tot Espanya.

LAS CÁPSULAS TÓNICH RECONSTITUYENTS

s' administran ab éxit en las clinicas de la Casa de Misericordia, Casa de Caritat y en los hospitales de Santa Creu y del Sagrat Cor, ahont han substituhit ab ventatja al oli de bacallà, de tant difícil y repugnancia administració.

Preu de la capsula de 40 cápsulas, pessetas 2'50. Venta al en grós, farmacia d' Escrivá (Fernando VII): a la menuda, en totas las farmacias

Despres de publicat lo programa de la funció que 's donará en la Gran Opera, compost dels números més selectes de sas obras, presentantse ademés en la escena lo busto del inspirat compositor pera coronarlo 'ls artistas sobrevivents encara, que creären alguns de sos personatjes, la Opera Cómica prepara per lo 5 de Septembre, día del aniversari, una audició extraordinaria de la preciosa y delicada *Dinorah*.

Al llegir tals preparatius no he pogut menos de pensar y preguntar: ¿qué disposa per tan senyalada festa la filarmónica Barcelona, ciutat que sens dupte pot contarse entre aquellas ahont més número de representacions han alcanasat las óperas de Meyerbeer? ¿No podría la nova empresa del Liceo—ja que en la fetxa del centenari se trova de costum lo teatro tancat,—dedicar ab tal motiu, la primera nit de temporada á la memoria del inmortal mestre predilecte de nostre públich? Creyem que si aixís se fés, á més d' una brillant inauguració y un just tribut al geni que creá las innombrables bellasas del *Hugonots* y *Africana*, seria l' homenatge propi y digne de la importancia de nostra capital, quedant en lo lloch que indispensablement 'ns pertoca.

L. DE LA VALLIÈRE.

REUNIONS PARTICULARS

PICIO ADAN Y C.^a—Aquesta societat doná dissapte últim una funció extraordinaria á benefici del director d' escena D. Lluís Brú y Guixé, qui la dedicá á D. Francisco Tres.

Formaban part del programa las aplaudidas obras catalanas, *Las carbassas de Monroig* y *Tal hi vá que no s' ho creu*, quin desempenyo estigué á càrrech de la Sra. Guixé y los Srs. Marimón, Bolderas, Dominguez, Font, Cebrián, Leonart, Costa, Olivé y 'l beneficiat, encarregat de la direcció.

Aplaudim l' haver publicat en catalá lo programa d' aquesta funció, puig lo no ferho aixís es defecte de que adoleixen algunas societats ab tot y que moltras vegadas son compostas las funcions de obras exclusivament catalanas.

Aixís mateix agraphim la seva atenta invitació.

FOMENT CATALANISTA.—Diumenge al vespre doná altra de las sevas acostumbradas vetlladas.

Aquesta constaba de dugas parts. En la primera llegiren importants treballs en vers y en prosa los Srs. Ciurana, Novellas, Fuster, Cardunets, Grau y Vilar y executaren composicions al piano lo senyor Rocamora y la simpática nena Senosa: tots ells sigueren premiats ab aplausos.

La segona part estigué á càrrech de D. Sebastià Farnés, qui doná una conferencia catalanista.

J. XIMENO.

CIRCOL MERCANTIL FAMILIAR.—Pot quedar contenta en extrem la junta de dit circol, ab la vetllada dramática, literaria y musical.

Lo elegant saló, estabá'l dia 19, ans de comensar la funció, atestat de bellas senyoretas esperant la festa, que fou en extrem lluhida.

Després de cantar lo coro de dit Circol duas

passas de son repertori, se posá en escena la comedia del Sr. Gumá *L' amor es cego*, desempenyada per la Srta. Bolea y 'ls Srs. Font, Coma y Lladó.

Lo senyor Olivé féu varios jochs de fantasia, sortint ben airós del pas y especialment en la imitació de varis insectes.

L' estreno de una *Melodia* fou l' éxit de la festa, executada per son autor Sr. Trilla, acompanyantlo los senyors Martorell y Orero (piano y flauta respectivament).

La inspirada poetisa senyoreta D. Riera, llegí una composició digna de llóa.

Lo mateix direm de las del senyor Gardó: si una bona, l' altra més.

En lo piano, prou demostrá ab sa tocata *Nocturno de Ascer* la Srta. Cerdá que 'l coneixia á fons; pero en lo *Galop* acabá de confirmar que pot arribar molt lluny, si va seguint aquesta carrera.

Acompanyat per lo senyor Guin, lo senyor Vilalta cantá una aria de baritono, ab molt ajust y finura.

Pera fi de festa se posá en escena la comedia *El novio de doña Inés*, per las senyoretas Bolea y Palá, (Paca), y los senyors Orero y Estell.

La enhorabona á la Junta organizadora y un aplauso á tots quants prengueren part en l' espectral.—E. E.

Escena teatral

—¿M' estimas, bella Marieta?

—¿Si t' estim dius, Arturet, quant per mi ets un angelet?

—Donchs per mi ets una angeleta que del blan cel ha baixat per' dar-me goig y alegria, y gosar en aquet dia d' inmensa felicitat.

—¿Es lo que jo sols deliro al aymarte ab tot lo cor, sentne tan pur mon amor qu' altre goig ja no suspiro!

—Donchs serás la meva esposa tan prompte com vulga Dèu, jurantho devant la creu per sempre ferte ditxosa; y ja que tan sagrats son los amors que 'ls dos sentim, no crech que siga cap crim donarte un bès en lo front!

.....
Ella sent tal emoció, que se desmaya en la escena; ell vá besant á la nena..... y ab pausa cau lo teló.

M. GARDÓ FERRER.

SALÓ DE DESCANS

En la última junta general celebrada per la distingida societat Lope de Vega, instalada en lo local del Circol de l' Esquerra del Ensanche (Aribau, 29, baixos), han sigut nombrats pera formar part de

PAPER DE FUMAR

PLANAS

Marca registrada

Depósito: Unió, 2. — BARCELONA

FÉLIX CARRERAS

21, Riera Baja, 21

Unich representant de la acreditada Casa Biragli de Milán. Especialitat en corassas y armaduras completas. Gran assortit de cinturons, diademas y otras joyas, en diferents metall propis pera vestuari de teatro.

Se lloga y se serveix per temporadas completas mediant contracta, encare que siga per obras de gran espectacle.

PREUS SUMAMENT MÓDICHES

la Directiva, los individuos següents: President, J. Bayona Fortuny.—Vice-president, M. Mallol.—Secretari, Anton Seoane.—Vice-secretari, Anton Roig.—Tresorer, Carlos Oliver.—Contador, Anton Bastard.—Vocals: Enrich Alemany, Joseph Fàbregas, Anton Galve, Leandro Llanza, Jaume Vidal y Enrich A. Monsegur.

** Lo Centre Catalanista d' Olot convoca á un segon Certámen literari pera la festa major que dita vila celebrarà en Septembre.

Ha publicat ja 'l cartell, oferint 11 premis entre ordinaris y extraordinaris, y anunciant que fins á 20 d' Agost poden presentarse treballs literaris al Secretari del Jurat D. Pere Llosas (carrer de Lorenzana, Olot).

** En l' últim número, ressenyant la festa catalanista de Vilafranca, per error de ploma sorti equivocament un apellido, dihent Baleta en lloch de Bolet (D. Pere), lo jove y entusiasta catalanista d' aquella població.

** D' aquí pochis dias surtiràn de Barcelona, contractats pera Cádiz, la aplaudida y distingida tiple Srta. Gasull y 'l reputat barítono Sr. Ventura, ventatjosament coneguts del públich. La Srta. Gasull marxará després á Lisboa.

** Pera las próximas funciones se disponan en lo teatro Calvo-Vico grans espectacles. Avuy y demà hi haurá estrenos ab motiu dels beneficis dels Srs. Gil y Zubielqui; havent organísat aquet jove director d' orquesta un notable concert pera demà, que donará molta importancia al programa. Dissapte y diumenge hi haurá variadas funcions y 'l diilluns se farà l' estreno de la comedieta *El restaurant de la Estora*, que expressament pera la companyia del Sr. Llorens ha escrit lo aplaudit poeta D. Francisco de P. Huertas.

Demuestra tot aixó que la empresa y 'ls actors de Calvo-Vico no s' adorman sobre 'ls lloers y 'ls fa dignes de véurer premiats sos esforços.

** A Diupas (islas Filipinas) segons las noticias dudas per lo darrer correu, acaba de passar una horrorosa desgracia.

En lo teatro de la població, vast edifici construhit ab canyas de bambú y fullas de palma, per l' estil de la construcció feta en nostre Park per ordre de la companyia de Tabacos de Filipinas durant la Exposició de 1888, vá calarshi foch.

Com l' accident vá ocórrer mentres s' estava en funció y lo teatro estaba ple d' espectadors, las escenas sucehidas foren desgarradoras.

Los morts per l' asfixia en los alrededores del teatro pera intentar salvar als de dintre, y los ferits, son innumerables.

CAVILACIONES

TRENCA-CLOSCAS

B. L. P.

á

D. Adela Olivé Satés

Roda

Formar ab aquestas llettras los titols d' un drama y una pessa d' un reputat autor

JOAN PALMER Y PAGÉS.

BARRINAMENT

TORTOSA

Ab las llettras d' aquesta paraula, degudament combinadas y repetintlas si convé, formar 'ls noms d' altres tants pobles catalans quantas ellas son.

ANAGRAMA

Desafio van tenir
en Pau y en Roch contra en Pep
que 'ls digué:—Us mataré ¡ep!—
Y ell total tot va ferir.

ESPANTA-BOLITS.

XARADA TARJETA

D. TOTAL TRES QUATRE
Sastre
Carrer de QUATRE HU. N.º 8.

NOY ROS.

GEROGLIFICH

Y — O — I ,
E e i g ' ?

Soluciones á las cavilaciones del número 38

Xarada:—*Catalá.*

Geroglífich.—*No hi ha mes cera de la que veus.*

Las han endevinat los Srs. Claudi Mas (de Vilafranca), Japet del Orga, Joan Palmer y Pagés, y Triangul que, si acertan las d' avuy y las envían, obtindrán lo regalo del poema *Judas*, de Soler.

Correspondencia particular

Noy Ros: arribá y móldrer.—Ipxilef: ¿está bé 'l nom?—J. M. Feliu: la setmana próxima estará content.—J. Palmer: per avuy 'ls trenca-closcas.—Ego Ego: veurém, veurém.—Un qualsevol: voste 's hi ha cremat; pero no ha vist que la cera 's veu. Lo complaurém.—J. T. y R: tenim massa versos: pero ja pensarém en vosté.—J. Balaguer (Vilanova), ja 'ns estranyaba; celebrem que estigui ben bo. ¡Envihi, envihi!—Emulap: los versos *cesi cosi*: de soluciones no mes una.—Ladiv: no s' encen, que 's veu ¡Que de qué!—Japet del Orga: hem vist versos de vosté que 'ns agradan mes.—C. Mas (Vilafranca): per ara no; pero ss 'n haurá de ser.

SECCIÓ OFICIAL

GALERÍA MOLAS Y CASAS

ADICIÓN al Catálech general de las obras que pertenecen á aquesta Galeria.

La Boja, 3 actes.—¡Viva l'avi!, 1 acte.—La espurna, 1 acte.—L' amor es cego, 1 acte.—La gran idea, 1 acte.—L' article quinze, 1 acte.—Lo seté sant matrimoni, 1 acte.—Lo primer de Maig, 1 acte.—Sospitas, 1 acte.—La sala d' espera, 1 acte.—No hi puch fer més, 1 acte.—Una casa de dispesas, 1 acte.—Lo teatro per dins, 2 actes.—Lo joch dels disbarats, 3 actes.—La Vocació, 3 actes.—La dona honrada, 3 actes.—Mar y cel, 3 actes.—Ni la teva ni la meva, 3 actes.

Advertencia als senyors corresponsals.—Queda prohibida en los teatros de Catalunya la representació de de la sarsuela *El Rey que robó*.

Tipografía, Susany y Companyia, Muntaner 36.—Teléfono 873

PREUS

de tarifa pera publicar anuncis en aquet periodich

Tot lo peu de plana. . dos pessetas per inserció
Dos anuncis en plana. una » » »
Tres anuncis en plana 75 céntims » » »
Fent l' inserció per un trimestre s' hi fa rebaixa

Benefici del Sr. Zubielqui

en lo Teatro Calvo-Vico lo divendres 24 Juliol

Obsequi de LO TEATRO CATALA á sos lectors

Presentant aquet cupó al expendedor, s' obtindrà
butaca y entrada per 75 cts.